

BÓKA ZSOLT

Ungár Margit emléktáblájának felavatása

2023. november 30-án az ügyvédi szakmai közösség méltatta Ungár Margitot, az első magyar női ügyvédet, aki a jogi pályát a férfiak uralma alatt álló időkben választotta. A budapesti esemény a jogi diplomaosztója centenáriuma alkalmából valósult meg, amikor az ügyvédi szervezetek egy emléktáblával tisztelegtek az életútja előtt.

Az avatáson részt vett Katkó Anna, aki úttörő kutatásai révén hozzájárult Ungár Margit nevének és munkásságának újraélesztéséhez. Ünnepi beszédében részletezte a dicső előd életének kihívásait és sikereit. A másik szónok, Bóka Zsolt ismertette az emléktábla elkészítésének motivációját, kiemelve, hogy arra az ünnepelt nőiességre (ezt szimbolizálja a jura mézskőből – és szándékosan nem gránitból vagy márványból – készült tábla nemes anyaga és meleg színe), tökéletlensége (a táblában megjelenő foltok és erek a vészorszakra utalnak, míg a világos anyaga és a fekete betűszíne a világosság (jó) és sötétség (gonosz) harcára, ahol mindig a jó győzedelmeskedik) és elsőse (az aláírásának a megjelenítése igazi személyességet kölcsönöz neki) adta az inspirációt.

Az emléktáblát Havasi Dezső, a Magyar Ügyvédi Kamara elnöke és Tóth M. Gábor, a Budapesti Ügyvédi Kamara elnöke leplezte le. Az ünnepségen Zárai Eszter, a Magyar Ügyvédnők Egyesülete elnöke és a XIII. kerület polgármestere, Tóth József a tisztelet és a hála jeleként koszorúkat helyezett el.

EMPERN A HAZRAN LANTOT DOLGOZOTT ES ALKITOTT
SZIVVEL LELEKVEL ELATYNEK UTOLSÓ NÉGYED ÉVSZÁZADABAN

DR. UNGÁR MARGIT

AZ ELSŐ MAGYAR NŐI ÜGYVÉD,
A NŐI ESÉLYEGYENLŐSÉG ÉS AZ ELESETTEK
JOGI VÉDELMEZŐJE

Ungár Margit

ÁLLÍTOTTA: A JOGI DIPLOMÁSZTÓJÁNAK CENTENARIUMA ALKALMÁBÓL,
A MAGYAR ÜGYVÉDI KAMARA, A BUDAPESTI ÜGYVÉDI KAMARA,
A MAGYAR ÜGYVÉDNÖK EGYESÜLETE ÉS DR. BÓKA ZSOLT

2023

DE KI VOLT UNGÁR MARGIT?

A pályafutása kezdetén a nők számára korlátozott volt a jogi képzés lehetősége. A testvére bátorítására Debrecenben kezdte meg tanulmányait, és a kitaratása révén Szegeden szerezte meg jogi diplomáját. Az ügyvédi kamarába való felvételéért is harcolt, majd első nőként sikeresen tett ügyvédi vizsgát.

Az 1920-as évek közepén indította ügyvéd(jelölt)i karrierjét, és hamarosan számos esetben vállalt védelmet, köztük egy nagy visszhangot kiváltó gyilkossági ügyben. A törvény elé állított vádlottakat szakértően képviselte, miközben az erkölcsi és szociális aspektusokat is figyelembe vette. Egy polgári perben is precedensteremtő döntést ért el, és számos szervezetben és folyóiratban vállalt vezető szerepet a nők jogi helyzetének a javítása érdekében.

Az 1930-as években a tevékenysége még szerteágazóbb lett, különböző jogi és társadalmi kérdésekkel foglalkozott, beleértve a házasságon kívül született gyermekek jogi helyzetét és a nők választójogát. A sport és a természet szeretete mellett folyamatosan érdeklődött a jogi problémák iránt.

Működése során számos kihívással és sikerekkel teli időszakon ment keresztül, élete azonban különösen megváltozott a második világháború és a zsidóüldözések idején. A zsidótörvények korlátozták az ügyvédi kamarai tagságát és jogait, majd a német megszállás idején a Gestapo megkezdte a budapesti zsidó ügyvédek letartóztatását. Bár Ungár Margitnak sikerült ezt elkerülnie, ennek ellenére számos megalázó intézkedést kellett elszenvednie, beleértve a sárga csillag viselését és a csillagos házba költözését is.

Az 1945 utáni jogszabályok hatására visszanyerte az ügyvédi tagságát, de nagy anyagi és személyes veszteségeket kellett átélnie. Ennek ellenére folytatta szakmai tevékenységét, előadásokat tartott, és jogi ügyekben vállalt szerepet. Életének későbbi szakaszában továbbra is szorgalmasan dolgozott, de a terve, a magyar nő jogállásáról szóló nagyobb mű sajnos nyomtatásban nem látott napvilágot.

Élete és tevékenysége fontos mérföldkövet jelentett a hazai nők jogi helyzetének a javításában, mivel hatására általánossá váltak az ügyvédi pályára való felvételi lehetőségek a nők számára, és több, általa támogatott jogszabály hatályba lépett, amelyek segítették a nők jogállását és lehetőségeit a társadalomban.

Az ünnepség azonban nem csupán a jubileumi jogi diplomaosztó és az ügyvédi pálya nyitásának az emlékét őrzi, hanem Ungár Margit kitartó és elkötelezett munkáját a nők jogaiért, az elesettek védelméért, valamint a társadalmi egyenlőségért.

Az 1137 Budapest, Szent István körút 8. számú ház falán elhelyezett emléktábla – amely a nyergesújfalui Fülöp Ferenc és Fülöp Róbert kőfaragómesterek munkája – leleplezésével a jogi közösség tisztelettel adózott annak az egyedülálló nőnek, aki tehetségével és szakmai hozzáértésével méltán vált a magyar jogi élet kiemelkedő alakjává.^[1]

Bóka Zsolt

[1] Az életéről és munkásságáról bővebb részletek a szerzőtől: https://mersz.hu/hivatkozas/matud202307_f89185